

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за жовтень 2024 року

Протягом жовтня водогосподарськими організаціями забезпечено виконання Програми моніторингу, відібрано 39 проб поверхневої води в суббасейні річки Прип'ять (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, важких металів по всіх 39 створах.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}) по 33 пунктах моніторингу за вмістом

- **нікелю та його сполуки** (норма-34 мкг/дм³):
- 321,6 мкг/дм³ р. Стир, 308 км, м. Луцьк (у 9,5 раза);
- 269,2 мкг/дм³ р. Прип'ять, 616 км, с. Люб'язь (у 7,9 раза);
- 171,3 мкг/дм³ р. Ствига, 95 км, с. Познань (у 5,0 раза);
- 158,5 мкг/дм³ р. Стир, 289 км с. Жидичин-Княгининок (у 4,7 раза);
- 147,4 мкг/дм³ р. Стохід, 142 км, с. Малинівка (у 4,3 раза);
- 120,4 мкг/дм³ р. Прип'ять м. Чорнобиль (у 3,5 раза);
- 117,9 мкг/дм³ р. Случ, 391 км, с. Красносілка (у 3,5 раза);
- 114,0 мкг/дм³ р. Хомора 500 м нижче скиду КП «Понінківська КПФ» (у 3,4 раза);
- 114,0 мкг/дм³ р. Уж перед впадінням в р. Прип'ять (у 3,4 раза);
- 79,6 мкг/дм³ р. Стир, 48 км, смт. Зарічне (у 2,3 раза);
- 75,0 мкг/дм³ р. Случ, 354 км, с. Коржівка (у 2,2 раза);
- 72,5 мкг/дм³ р. Горинь, 67 км, с. Висоцьк (у 2,1 раза);
- 69,4 мкг/дм³ р. Уж, 172 км, м. Коростень (у 2,0 раза);
- 68,9 мкг/дм³ р. Хомора, 52 км, м. Полонне (у 2,0 раза);
- 65,8 мкг/дм³ р. Хомора, 7 км, смт. Понінка (у 1,9 раза);
- 64,8 мкг/дм³ р. Хомора 500 м вище скиду КП «Понінківська КПФ» (у 1,9 раза);
- 64,3 мкг/дм³ р. Случ, 6 км, м. Сарни (у 1,9 раза);
- 61,8 мкг/дм³ р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці (у 1,8 раза);
- 60,1 мкг/дм³ р. Уборть нижче м. Олевськ (у 1,8 раза);
- 59,5 мкг/дм³ р. Болдурка, 17 км, с. Лагодів (у 1,8 раза);
- 56,8 мкг/дм³ р. Уборть, 120 км, с. Рудня Хочинська (у 1,7 раза);
- 51,8 мкг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., 406 км, с. Чернелівка (у 1,5 раза);
- 49,0 мкг/дм³ р. Стохід, 19 км, смт. Любешів (у 1,4 раза);
- 47,3 мкг/дм³ р. Острівка, 2 км, смт. Лопатин (у 1,4 раза);
- 44,0 мкг/дм³ р. Устя, 24 км, м. Рівне (у 1,3 раза);
- 41,7 мкг/дм³ р. Горинь смт. Оржів (у 1,2 раза);
- 39,9 мкг/дм³ р. Стир, 175 км, с. Маюничі (у 1,2 раза);
- 39,7 мкг/дм³ р. Случ, 203 км, м. Звягель (у 1,2 раза);
- 37,4 мкг/дм³ р. Іква, 89 км, с. Сапанів (у 1,1 раза);
- 37,2 мкг/дм³ р. Горинь, 465 км, с. Ташки (у 1,1 раза);
- 36,4 мкг/дм³ р. Путилівка, 26 км, смт. Цумань (у 1,1 раза);
- 36,1 мкг/дм³ р. Іква, 51 км, м. Дубно (у 1,1 раза);
- 35,8 мкг/дм³ р. Горинь, 429 км, м. Нетішин (у 1,1 раза).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявили присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен - 13 створів;
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 2 створи;
- легкі органічні сполуки: дихлорметан (хлористий метилен) – 1 створ, трихлоретилен – 1 створ;
- метали: кадмій - 2 створи, нікель – 6 створів, хром - 25 створів та миш'як - 2 створи.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб

населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. Значення більшості показників по усіх створах знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного і рибогосподарського водокористування за винятком марганцю та заліза загального, в річках Льва, Ствига, Стир та Уборть амоній-іонів, а БСК₅ - Случ м. Звягель, Уж, Хомора та Уборть БСК₅.

Порівняно з вереснем по усіх створах визначається підвищення вмісту заліза загального (окрім річок Уж та Уборть), а в річках Случ Чернелівське вдсх., Прип'ять, Горинь, Льва та Ствига амоній-іонів.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 31,31 мгО/дм³ р. Уж, м. Коростень та р. Случ м. Коростень

максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- 78,68 мгО/дм³ р. Хомора, м. Полонне

- 68,22 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 1,42 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- 3,56 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне

- 3,20 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

- 3,04 мгО₂/дм³ р. Уж, м. Коростень

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,29 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 0,64 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;

- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,060 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,098 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 1,940 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 2,760 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,016 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 0,026 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 236 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 340 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³):

- 0,473 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- 0,372 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;

- 0,340 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;

- 0,320 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

- марганець (норма - 0,01 мг/дм³):

- 0,140 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

- 0,084 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;

- 0,070 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;

- 0,070 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 1,84 мгО₂/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці

максимальне значення: 3,36 мгО₂/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

●ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення: 18,18 мгО/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк

максимальне значення: 34,99 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

● амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³): в межах від 0,419 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк до зафіксовано **перевищення**:

- 0,816 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;

- 0,730 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;

- 0,570 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;

- 0,510 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

● фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,105 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до 0,216 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

● нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 1,470 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці до 2,280 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

● нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,029 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,078 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;

● сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 189 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди до 247 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

● залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення**:

- 1,155 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;

- 0,162 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;

- 0,151 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;

- 0,135 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;

- 0,127 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;

- 0,124 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.

● марганець (норма - 0,01 мг/дм³) – зафіксовано **перевищення**

- 0,151 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 1,10-10,60 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³. Мінімальне значення фіксувалось у р. Случ, 406 км, с. Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за жовтень 2024 року

В рамках Програми БУВР Прип'яті в суббасейні середнього Дніпра здійснює моніторинг масивів поверхневих вод на 10 пунктах спостережень, із них 5-поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород, протоколи випробувань поверхневої води надійшли по всіх 10 створах.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{мах}) за вмістом:

- **нікелю та його сполук** (норма-34 мкг/дм³):
 - 474,5 мкг/дм³ - р. Ів'янка, 1 км, с. Харитонівка (в 14,0 раз);
 - 462,3 мкг/дм³ - р.Ірша, Малинське вдсх., 31 км, питний в/з м. Малин (в 13,6 раза);
 - 448,2 мкг/дм³ - р. Тетерів, 175 км, м. Радомишль (в 13,2 раза);
 - 419,9 мкг/дм³ - р. Возня, 8 км, с. Рудня Городищенська (в 12,4 раза);
 - 154,9 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх., 59 км, питний в/з м. Бердичів (в 4,6 раза);
 - 118,0 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, Медведівське вдсх., 79 км, с. Медведівка (в 3,5 раза);
 - 103,1 мкг/дм³ - р. Тетерів, 247 км, нижче м. Житомир (в 3,0 раза);
 - 74,8 мкг/дм³ - р. Ірша, Іршанське вдсх., 93 км, питний в/з с-ще Нова Борова (в 2,2 раза);
 - 59,4 мкг/дм³ - р. Тетерів, Відсічне вдсх., 259 км, питний в/з м. Житомир (в 1,7 раза);
 - 35,0 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, 41 км, с. Швайківка (в 1,02 раза).
- **кадмію та його сполук** (норма-1,5 мкг/дм³):
 - 2,8 мкг/дм³ - р. Гнилоп'ять, Медведівське вдсх., 79 км, с. Медведівка (в 1,9 раза).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявили присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен - 8 створів (р. Гнилоп'ять м. Бердичів, с. Медведівка та с. Швайківка; р. Ірша Малинське вдсх.; р. Возня с. Рудня Городищенська; р. Тетерів нижче м. Житомир та м. Радомишль; р. Ів'янка с. Харитонівка);
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 4 створи (р. Гнилоп'ять м. Бердичів, с. Медведівка та с. Швайківка; р. Тетерів м. Радомишль);
- метали: кадмій - 1 створ (р. Ів'янка с. Харитонівка); хром загальний – 8 створів (крім, р. Возня с. Рудня Городищенська та р. Ів'янка с. Харитонівка).

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)
мінімальне значення: 29,16 мгО/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова
максимальне значення: 43,34 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення: 2,80 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова
максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:
 - 4,56 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
 - 3,28 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
 - 3,20 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська
 - 3,04 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

Біогенне забруднення

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,22 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,36 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,14 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 1,94 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,018 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,061 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,052 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,133 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 245 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська до 427 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
 - 0,768 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,516 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
 - 0,396 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
 - 0,360 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,269 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
 - 0,287 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
 - 0,154 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,091 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,084 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
 - 0,063 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 9,52-10,72 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.